

mice realizovat investice ve výši 393,33 jednotek, což je částka, která je o 196,67 jednotek nižší, než částka odpovídající výši autonomních investic, tj. investic realizovaných při úrokové míře 0,00 %. Z daného tedy můžeme usoudit, že má-li v dané ekonomice výše investic odpovídat výši úspor, pak úroková míra musí dosahovat výše 13,11% (viz bod A). Shrneme-li vše výše řečené, pak můžeme konstatovat, že *má-li být na trhu statků a služeb dosaženo rovnováhy, pak v okamžiku, kdy je důchod roven 1 966,67 jednotkám, musí úroková míra dosahovat úrovně 13,11 procent.*

Nyní předpokládejme, že v dané ekonomice poklesl důchod domácností o 491,67 j. na 1 475 jednotek (viz posun ①), což se následně projevilo ve snížení objemu úspor domácností (viz posun ②), a tím pádem také ve snížení rozsahu investičních zdrojů, jež by firmy mohly využít na realizaci svých investičních projektů. Pokud by v této situaci byla zachována původní úroková míra, došlo by na trhu peněz k převisu poptávky po investičních zdrojích nad nabídkou těchto zdrojů (viz bod *EDI* na obrázku č. 23-1), což by se pak logicky muselo promítnout do růstu úrokové míry, která by také nakonec vzrostla, a to na 19,67 %, tj. o 6,56 procentních bodů (viz posun ③). Růst úrokové míry by vedl k poklesu efektivnosti investic, a tím také k poklesu investiční poptávky, která by se tak dostala na úroveň odpovídající výši investičních zdrojů v dané ekonomice (viz posun ④ a bod B). Z daného je tedy zřejmé, že *dojde-li v dané ekonomice k poklesu důchodu, pak, má-li být zachována rovnováha na trhu statků a služeb, musí být tato změna doprovázena růstem úrokové míry, a to z důvodu snížení objemu investičních zdrojů.*

Propojením bodů A a B pak získáme křivku IS, která, jak jsme již výše uvedli, *zachycuje všechny dostupné kombinace důchodu a úrokové míry, při nichž je trh statků a služeb v rovnováze.* Ze sklonu dané křivky můžeme odvodit, že při nižších úrokových mírách bude v dané ekonomice dosahováno vyšší úrovně investic, a tím také vyšší úrovně důchodu. Křivka IS je tak negativně skloněnou křivkou, přičemž její sklon určíme jako poměr sklonu k úsporám a citlivosti investic na změnu úrokové míry. Rovnice křivky IS má v tomto případě následující podobu:

$$i = -\frac{s}{b}Y + \frac{I_A}{b} \quad (23.6)$$

23.1.1 Faktory působící na posun křivky IS

Dojde-li v dané ekonomice ke změně úrokové míry či změně důchodu, pak, jak je také z výše řečeného zřejmé, dojde k posunu po křivce IS. Otázkou však zůstává, jak bude na polohu této křivky působit změna autonomních ukazatelů, tj. ukazatelů nezávislých jak na výši důchodu, tak na výši úrokové míry. V našem modelu jsme doposavad pracovali pouze s jedním typem autonomních výdajů, tj. s autonomními investicemi. Z tohoto důvodu budeme v následujícím textu analyzovat vliv změny autonomních ukazatelů na polohu křivky IS právě na příkladu autonomních investičních výdajů.

Příklad č. 23-2

Předpokládejme, že firmy v budoucnosti očekávají pokles ziskovosti investic, tj. v dané ekonomice se prosazuje tzv. podnikatelský pesimismus, což se následně projeví ve snížení výdajů na autonomní složku investice, a to o plných 300 j., tj. z 590 na 290 jednotek. Otázkou nyní zůstává, jak se tato změna promítne do polohy křivky IS.